

ชื่อเรื่อง : การติดตามผลบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รุ่นปีการศึกษา 2540
ผู้วิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญชัย อินทรประวัตติ และคณะ
ปีที่จัดพิมพ์ : 2544
แหล่งทุน : ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาสถาบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2540 เป็นเรื่องหลัก นอกจากนั้นเป็นการศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นนี้เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรการสอน การให้บริการที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ทางการศึกษา การศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับ คุณลักษณะและความสามารถในการทำงานของบัณฑิต และการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะและความสามารถในการศึกษาต่อของบัณฑิต นอกจากการศึกษาบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2540 ดังกล่าวแล้ว การวิจัยนี้ยังได้ศึกษาบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 ซึ่งเคยได้ศึกษา ไปแล้วอีกครั้งหนึ่งในประเด็นต่อไปนี้คือ พัฒนาการในการทำงานและการศึกษาต่อ คุณภาพชีวิตของบัณฑิต ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาจากการสอบถามในปีที่ 2 ของการทำงานและการศึกษาต่อ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจึงแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือ บัณฑิตรุ่น ปีการศึกษา 2540 ซึ่งมีทั้งสิ้น 532 คน เป็นชาย 318 คน และเป็นหญิง 214 คน ผู้บังคับบัญชามีจำนวน 87 คน อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 31 คน ส่วนบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 มีจำนวน 53 คน ผู้บังคับบัญชา 53 คน และอาจารย์ที่ปรึกษา 19 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภทหลักคือ แบบสำรวจข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริง ได้แก่ แบบสำรวจสภาวะการปฏิบัติงานทำ ใช้แบบสำรวจของทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบ กับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้ แบบสำรวจพัฒนาการในการทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งเป็นแบบสำรวจที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น อีกส่วนหนึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องการวิจัยดังระบุแล้วเป็นแบบสอบถามจัดอันดับคุณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งคณะผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นเช่นเดียวกัน การเก็บข้อมูลจากบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2540 ใช้การเก็บโดยตรงจากบัณฑิต ในโอกาสที่บัณฑิตมารายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ส่วนการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตรุ่น ปีการศึกษา 2539 ผู้บังคับบัญชา และอาจารย์ที่ปรึกษา ใช้การเก็บข้อมูลทางไปรษณีย์เป็นหลัก โดยมีการเดินทางไปพบเพื่อสัมภาษณ์เป็นบางส่วนเพื่อประโยชน์ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและการ ซักถามเพิ่มเติม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานคือค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย รวมทั้ง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเพื่อจัดระดับของความคิดเห็นคณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ต่าง ๆ กับค่ามาตรฐานของจอห์น เบสต์ (John Best)

ผลการวิจัยเกี่ยวกับบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2540 ปรากฏว่า บัณฑิตได้งานทำ 203 คน จากจำนวน 532 คน คิดเป็นร้อยละ 38.16 ทำการศึกษาต่อ 79 คน หรือร้อยละ 14.85 ส่วนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำมีจำนวน 250 คน หรือร้อยละ 46.99 เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาขาวิชาพบว่า บัณฑิตกลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรและกลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์มีการได้งานทำใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 36.61 และ 38.57 ตามลำดับ สาขาวิชาที่มีบัณฑิตได้งานทำสูงที่สุดในกลุ่มสาขาวิชาของ ตนเองคือ สาขาวิชาวิศวกรรมโลหการ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ซึ่งมีบัณฑิตได้งานทำร้อยละ 41.03 และ 68.29 ตามลำดับ หากทำการเปรียบเทียบสถานะการมีงานทำของบัณฑิตทั้งสองรุ่นพบว่า บัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 มีงานทำร้อยละ 61.76 ส่วนบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2540 มีงานทำ ร้อยละ 38.16 สิ่งที่มีความคล้ายคลึงกันก็คือ บัณฑิตทั้งสองรุ่นส่วนใหญ่ได้งานทำในบริษัทหรือ ผู้ประกอบการภาคเอกชน หน่วยงานราชการมีบทบาทน้อยมากในการจ้างงานบัณฑิตทั้งสองรุ่น และเมื่อเปรียบเทียบการมีงานทำของ บัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีกับมหาวิทยาลัยอื่นในรุ่น ปีการศึกษา 2540 ปรากฏว่าจำนวน บัณฑิตในกลุ่มสาขาวิศวกรรมศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีงานทำคิดเป็นร้อยละมากกว่า บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่น้อยกว่าบัณฑิตจากสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำหรับบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรนั้น บัณฑิตจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้งานทำ น้อยกว่าบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในเรื่องความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตร การสอน และการให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนปรากฏผลว่า ส่วนใหญ่แล้วอยู่ในเกณฑ์ระดับดีหรือระดับมาก ยกเว้น หลักสูตรหมวดศึกษาทั่วไป ความเข้าใจในตัวผู้เรียนของอาจารย์ บริการในการลงทะเบียน บริการรถเมล์ และบริการร้านอาหารที่อาคารเรียนรวมที่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนบริการหอพักนักเรียนนั้น บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลางแทบทุกประเด็น ซึ่งความคิดเห็นในเรื่องนี้มีความคล้ายคลึงกันมากกับ ความคิดเห็นของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539

สำหรับการศึกษาศึกษาบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 อีกครั้งหนึ่งในเรื่องคุณภาพชีวิต พัฒนาการในการทำงาน พัฒนาการในการศึกษาต่อ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา และความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา นั้นปรากฏผลดังต่อไปนี้ บัณฑิตมีความคิดเห็นว่ามีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นจากการประเมินการทำงานของบัณฑิตในปีที่สองว่าบัณฑิตมีคุณลักษณะและความสามารถในการทำงานอยู่ในระดับดีเหมือนการประเมินครั้งแรก โดยที่ค่าเฉลี่ยรวมและ ค่าเฉลี่ยรายประเด็นสูงขึ้นแทบทุกประเด็น มีบางประเด็นที่ค่าเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าเดิม และเปลี่ยนระดับจากระดับปานกลางไปสู่ระดับดีอีกหลายประเด็น เช่น ความชำนาญในการทำงาน ความสามารถในการ แก้ไขปัญหาทางวิชาการ ความสามารถในการตัดสินใจ และการชักจูงใจผู้อื่น เป็นต้น

ส่วนบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2540 ผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีความรู้และมีความสามารถในการทำงานดีแทบทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องทักษะภาษาอังกฤษที่จะต้องใช้ในการสื่อความหมาย ซึ่งก็คล้ายคลึงกันกับภาพรวมของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 นั่นเอง สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2540 มีความคิดเห็นว่าบัณฑิตมีคุณลักษณะและความสามารถในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับดีทั้งสองกลุ่มสาขาวิชา

ในการศึกษาเรื่องพัฒนาการในการทำงานของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2539 ผลปรากฏว่าบัณฑิตได้รับเงินเดือนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าเดิม 1,335.15 บาท มีบัณฑิตได้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศร้อยละ 27.66 และได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมร้อยละ 27.66

ส่วนพัฒนาการในการศึกษาต่อนั้นปรากฏว่าบัณฑิตที่ทำการศึกษาต่อ สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาโทไปแล้ว ร้อยละ 10.71 กำลังอยู่ในขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 53.57 และลาออกกลางคัน ร้อยละ 35.72

จากผลการวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาบริการหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในรายละเอียด เพราะบัณฑิตทั้งรุ่นปีการศึกษา 2539 และ 2540 แสดงความคิดเห็นว่าบริการนี้มีคุณภาพอยู่ในระดับ ปานกลางแทบทุกประเด็นของรายละเอียด

2. นโยบายของมหาวิทยาลัยที่ต้องการปลูกฝังค่านิยม ซื่อตรง ขยัน สุภาพ และความรักใคร่ชอบ ให้แก่นักศึกษา ควรได้รับการเน้น เพราะผู้บังคับบัญชาในการทำงานของบัณฑิตทั้งรุ่นปีการศึกษา 2539 และ 2540 แสดงความพอใจพฤติกรรมที่สะท้อนค่านิยมดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์มาก